

PRIMJENA ZAKONA O ZAŠTITI NA RADU

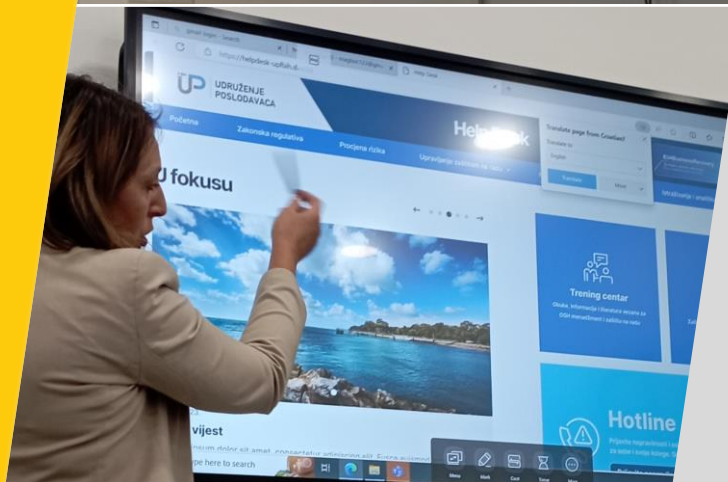
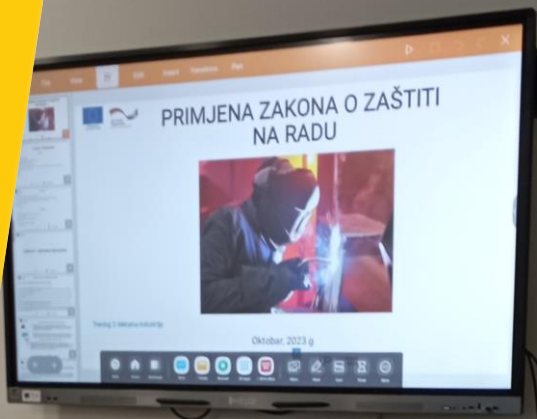
Ključni problemi upravljanja zaštitom na radu u kompanijama u Federaciji
BiH

Kvantitativna i kvalitativna analiza

- U sklopu projekta „Uspostava help deska za zaštitu na radu” provedena je online anketa i intervjui licem u lice sa kompanijama u FBiH, sa ciljem da se ponude rješenja za poboljšanje mehanizama za provedbu novog zakona i definiraju prioritete glavnih područja obuke i savjetovanja za kompanije.

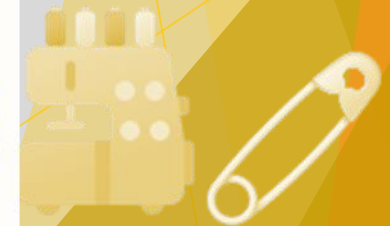
Treninzi

- U sklopu Projekta Održano 6 cjelodnevnih interaktivnih treninga o primjeni Zakona o zaštiti na radu za preko stotinu učesnika.
- Informacije i sadržaj treninga dostupni su na linku:

[Help Desk \(upfbih.ba\)](https://upfbih.ba)

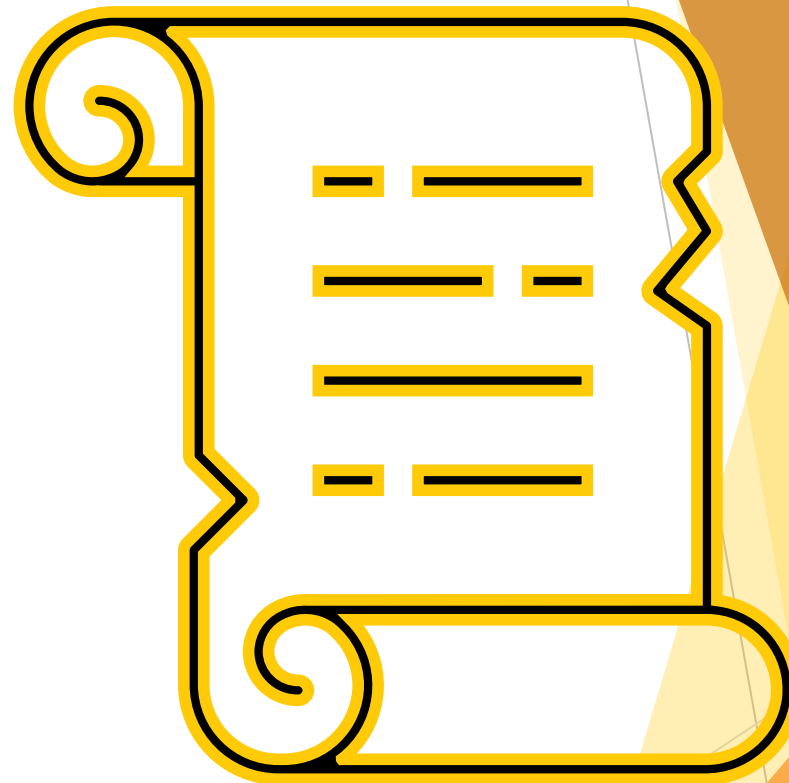
Treninzi

- Treninzi organizirani prema pojedinim djelatnostima:
- ❖ Kancelarijsko poslovanje i špedicija
- ❖ Drvena industrija
- ❖ Metalska industrija
- ❖ Hemijska industrija
- ❖ Građevinarstvo
- ❖ Tekstilna industrija
- Pitanja i problemi izneseni od strane učesnika uključeni u analizu

Ključni problemi u primjeni Zakona o zaštiti na radu

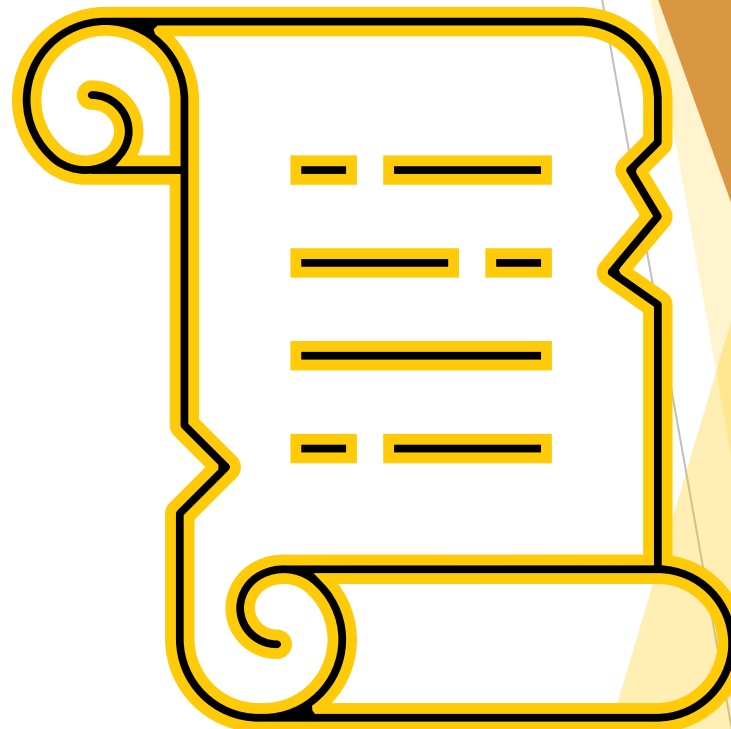
- Glavni problem je Metodologija za izradu Akta o procjeni rizika;
- Potrebno je izmjeniti Metodologiju za procjenu rizika po uzoru poznatih svjetskih metoda - metodologija koja se primjenjuje u svim zemljama EU uključujući i Hrvatsku, pa čak i u RS;

Ključni problemi u primjeni Zakona o zaštiti na radu

Izmjena metodologije i rad po svjetskim metodama će doprinijeti:

- ❖ poboljšanju oblasti zaštite na radu;
 - ❖ ubrzanju procesa procjene rizika;
 - ❖ znatnom smanjenju troškova procjene rizika;
 - ❖ skraćanju rokova za procjenu rizika, a što je u interesu svih aktera u postupku;
- Metodologija za izradu Akta o procjeni rizika se ne može usmeno mijenjati, jer navedena postupanja dovode do pravne nesigurnosti i stvaraju brojne probleme u praksi.

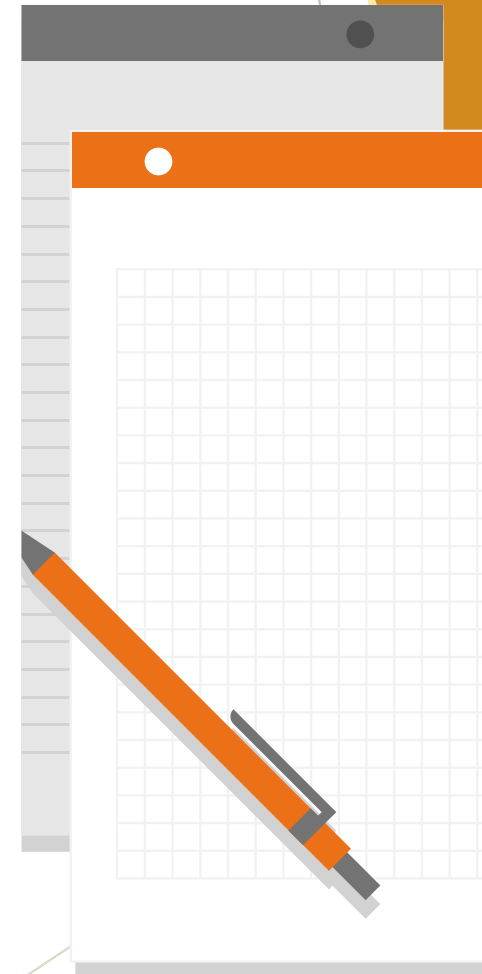

Ključni problemi u primjeni Zakona o zaštiti na radu

- Neophodno je da se u što kraćem roku osnuje Vijeće za zaštitu na radu, u skladu sa članom 7. Zakona o zaštiti na radu u Federaciji Bosne i Hercegovine;
- *U Zakonu o zaštiti na radu potrebno je definisati odnosno omogućiti da, pored ovlaštenih organizacija, i poslodavci, u skladu sa propisanim uslovima, vrše procjenu rizika.*
- Navedeni prijedlog je opravdan radi blagovremenog usklađivanja sa standardom ISO 45001, zahtjevima kupaca i dr. (UPFBiH ima definisan prijedlog);

Ključni problemi u primjeni Zakona o zaštiti na radu

- Neujednačenost terminologije u Zakonu o zaštiti na radu i svim podzakonskim aktima dovodi do različitog tumačenja u praksi - nisu propisane precizne definicije pojmova koji se koriste prilikom normiranja (npr. koja radna mjesta sa utvrđenim stepenima rizika se smatraju radnim mjestima sa otežanim uslovima rada, odnosno posebnim uslovima rada).
- Neprihvatljivo i neprovodivo u praksi je rješenje u članu 34. da ukoliko postoji jedno radno mjesto s povećanim rizikom kompanija mora uposliti radnika za zaštitu na radu (npr. Kompanija koja ima 4 uposlenika mora zaposliti radnika za zaštitu na radu)

Ključni problemi u primjeni Zakona o zaštiti na radu

- Odredbe člana 28. (Osiguranje pristupa radnom mjestu sa povećanim rizikom) nisu usaglašene sa Pravilnikom o postupku raspoređivanja radnika na poslove sa povećanim rizikom i o postupku prethodnih i periodičnih pregleda radnika koji obavljaju poslove sa povećanim rizikom.
- Član 49 .stav 2. Zakona o zaštiti na radu potrebno je izmjeniti na način da osposobljavanje može vršiti i poslodavac ukoliko ima zaposlenu osobu sa VSS zaštite na radu i tehničkog smjera (u praksi po ovom pitanju inspektori imaju različita tumačenja - osposobljavanje ne može da vrši tehničko lice sa VSS koji je oslobođen stručnog ispita, kao radnik zaštite na radu);

Ključni problemi u primjeni Zakona o zaštiti na radu

- Odredba člana 63. je neprovodiva u praksi po pitanju obavezne prijave teže povrede na radu - Zakon ne definiše pojmove lakše i teže povrede na radu;
- Problemi u praksi kod rada na radnim mjestima sa povećanim rizikom (veliki rizik i vrlo veliki rizik) se javljaju prilikom raspoređivanja radnika sa jednog radnog mjesta na drugo radno mjesto, kao i prilikom privremenih rasporeda radnika na drugo radno mjesto, u skladu sa članom 108. Zakona o radu u Federaciji Bosne i Hercegovine;
- Različita tumačenja Zakona od strane pojedinih inspektora;

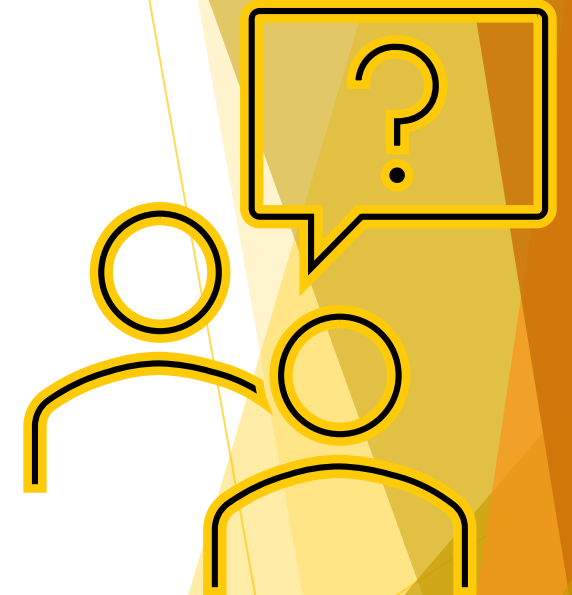
Ključni problemi u podzakonskim aktima

- Potrebno je u najskorijem roku donijeti sve Pravilnike koji se odnose na primjenu Zakona o zaštiti na radu jer nepostojanje pravilnika dovodi do problema u praksi;
- U Pravilima o procjeni rizika shodno članu 12. (Vrste opasnosti na radnim mjestima i mjestima rada u radnoj okolini) i članu 13. (Vrste štetnosti na radnim mjestima i mjestima rada u radnoj okolini) neophodno je ostaviti mogućnost da se utvrđuju i druge opasnosti i štetnosti, kako bi se izvršilo usklađivanje sa zahtjevima standarda ISO 45001;
- Zakonom a niti podzakonskim aktima nije propisana metodologija diferencijacije radnih mjesta u okviru jedne iste grupe rizika, koja se određuje po članu 15. Pravila o procjeni rizika („Sl. novine FBiH“, br. 23/21);

Ključni problemi u podzakonskim aktima

- Pravilnik o sadržaju i načinu podnošenja izvještaja o povredi na radu i profesionalnom oboljenju -potrebno je preciznije definisati ko utvrđuje lakšu i težu povredu na radu;
- Član 4. i 8. Pravilnika o uvjetima koje moraju ispunjavati ovlaštene organizacije za obavljanje stručnih poslova iz oblasti zaštite na radu („ Službene novine FBiH” broj 23/21) je u suprotnosti sa članom 23. Zakona o zaštiti na radu; - Pravilnik na potpuno suprotan način uređuje pitanje obavljanja poslova za procjenu rizika na radnim mjestima i mjestima rada u radnoj okolini, prepuštajući stručne poslove iz oblasti zaštite na radu uključujući i poslove procjene rizicima ovlaštenim organizacijama);
- Član 11. stav 4. istog Pravilnika ne ostavlja mogućnost angažovanja doktora medicine rada koji su u penziji - Veliki problemi koji se sureću u praksi (Hrvatska ne poznaje ograničenja)

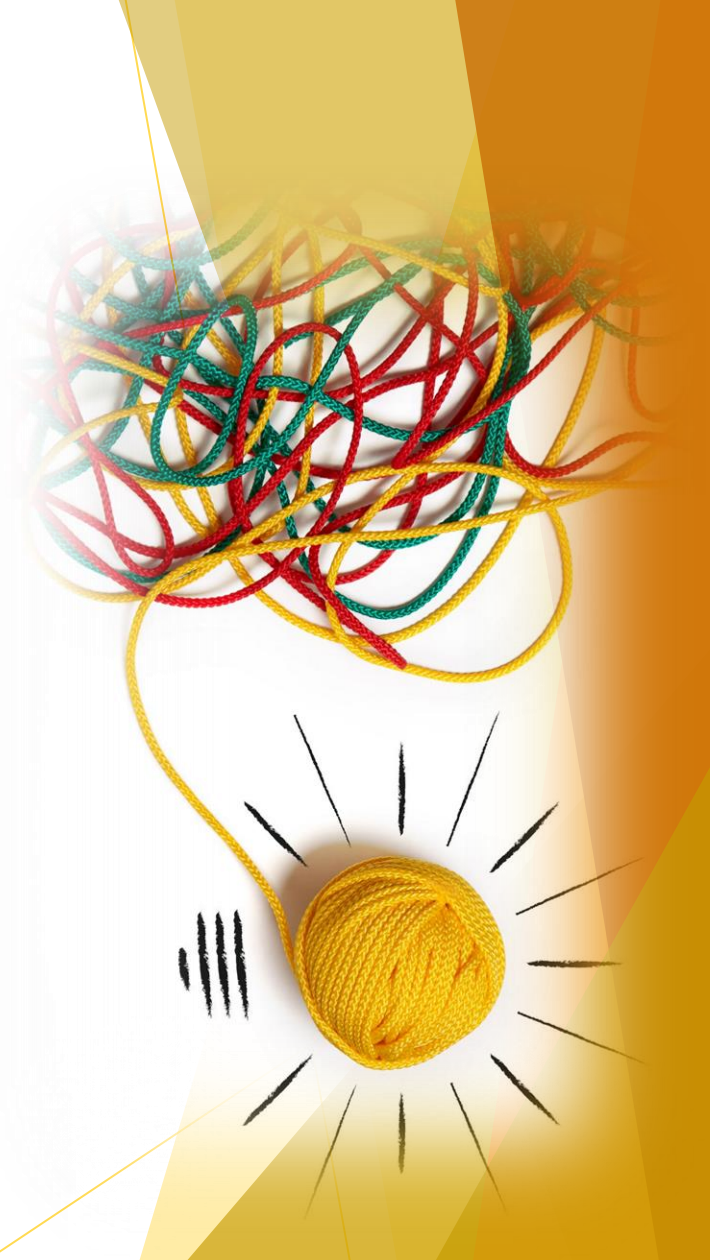

Zaključci

U cilju unaprjeđenja oblasti zaštite na radu i poduzimanja aktivnosti za izmjene i dopune postojeće regulative te donošenje novih podzakonskih akata potrebno je u najskorijem roku formirati Vijeće za zaštitu na radu, shodno Članu 7. Zakona;

UP FBiH će pripremiti konkretne prijedloge izmjena i dopuna Zakona i važećih podzakonskih akata, te ih uputiti resornom ministarstvu;

Očekuje se od nadležnog ministarstva da hitno pristupi rješavanju svih navedenih problema;

Zaključci

Visoki stepen sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, kao primarni cilj Zakona o zaštiti na radu, moguće je postići samo ako svi akteri - poslodavci, radnici zaštite na radu, kao i nadležne institucije i inspekcije ulažu napore u donošenje jasne i precizne pravne regulative i dosljedno provođenje propisa, te ako međusobno surađuju.

Hvala na pažnji!

